

Міністерство освіти і науки України

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет економіки та менеджменту

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ

	(шифр і назва навчальної дисципліни)
галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
	(шифр і назва галузі знань)
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	(назва)
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
	(шифр і назва спеціальності)
освітня програма	«Діджитал-облік та консалтинг»
	(назва)
вид дисципліни	вибіркова (професійної підготовки)
	(обов'язкова, вибіркова)

Тернопіль-2024 рік

Робоча програма з
навчальної дисципліни «Основи економічного контролю»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів Факультету економіки та менеджменту

Розробники:
доцент бухгалтерського обліку та аудиту,
К. С. Н., ДОЦЕНТ
(посада, науковий ступінь та звання)

(підпис)

/ Ольга КРАУЗЕ /

(прізвище та ініціали)

Робоча програма розглянута та схвалена
на засіданні кафедри

Бухгалтерського обліку та аудиту
(назва кафедри)

Протокол від 30 серпня 2024 року № 1
Завідувач кафедри

(підпис)

/ Сергій СПІВАК /

(прізвище та ініціали)

Робоча програма розглянута та схвалена НМК
Факультету економіки та менеджменту

Протокол від 30 серпня 2024 року № 2

Секретар НМК

(підпис)

/ Оксана ПОТІХА /

(прізвище та ініціали)

Робоча програма погоджена:

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

освітня програма «Діджитал-облік та консалтинг»

Завідувач випускової кафедри

(підпис)

/ Сергій СПІВАК /

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

/ Тетяна КОРОЛЮК /

(прізвище та ініціали)

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Показник	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/годин	4,5 / 135	4,5 / 135
Аудиторні заняття, год.	54	12
Самостійна робота, год.	81	123
Аудиторні заняття:		
лекції, год.	18	6
лабораторні заняття, год.	–	–
практичні заняття, год.	36	6
семінарські заняття, год.	-	-
Самостійна робота:		
опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	27	6
опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	20	77
виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань		
виконання курсових робіт		
підготовка та складання заліку, презентацій, тестування	34	40
Залік		

Частка годин самостійної роботи студента:

денна форма навчання – 60 %;

заочна (дистанційна) форма навчання – 91 %;

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи економічного контролю» – засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних основ, методичних та організаційних положень і набуття практичних навичок проведення економічного контролю діяльності підприємств, установ та організацій для встановлення законності, доцільності і раціональності використання ними економічних ресурсів, здійснення господарських операцій; виявлення та усунення помилок і порушень, попередження їх виникнення у майбутньому; пошуку резервів підвищення ефективності функціонування об'єктів контролю.

2.2. Завдання: розуміння базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері економічного контролю; розуміння основних етапів організації та здійснення економічного контролю, їх специфіки за формами контролю; здатність оцінювати ефективність функціонування системи економічного контролю діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання.

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

– розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;

– розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації;

– ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов;

– здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

– застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;

– проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень

– ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	<p>Тема 1. Сутність та роль економічного контролю у сучасних умовах господарювання</p> <p>Поняття «контроль» і підходи до його трактування. Історичні аспекти становлення і розвитку контролю. Значення контролю в процесі управління. Зміст економічного контролю. Мета, завдання і функції економічного контролю.</p>	2	0,5
2	<p>Тема 2. Система економічного контролю, її правові основи, види і форми економічного контролю</p> <p>Поняття системи економічного контролю, визначення її елементів. Суб'єкти, об'єкт і предмет економічного контролю. Принципи економічного контролю. Питання етики суб'єктів контролю. Нормативно-правове регулювання економічного контролю в Україні. Класифікація економічного контролю. Види і характеристика перевірок. Стеження як форма здійснення економічного контролю. Особливості випробувань під час проведення економічного контролю.</p>	2	0,5
3	<p>Тема 3. Методи і методичні прийоми економічного контролю</p> <p>Загальне поняття про методи досліджень. Загальнонаукові та спеціальні методичні прийоми у контрольній діяльності. Застосування філософії позитивізму в економічних та контрольних дослідженнях. Методичні прийоми документального контролю. Методичні прийоми фактичного контролю. Організація, проведення та підсумки інвентаризації.</p>	2	0,5
4	<p>Тема 4. Організаційні положення економічного контролю. Органи державного фінансового контролю в Україні</p> <p>Інформаційне забезпечення економічного контролю. Основні фактори організації та проведення економічного контролю. Етапи контрольного процесу. Економічний контроль в середовищі застосування комп'ютерних інформаційних систем. Ефективність економічного контролю та шляхи його удосконалення.</p> <p>Загальна характеристика органів державного фінансового контролю в Україні. Діяльність державних контрольних органів загальної компетенції. Особливості функціонування спеціалізованих органів державного фінансового контролю.</p>	2	0,5
5	<p>Тема 5. Особливості організації і проведення інспектування фінансово-господарської діяльності підприємства</p> <p>Інспектування у системі економічного контролю, її мета і завдання. Класифікація видів ревізії. Права, обов'язки та відповідальність інспекторів (аудиторів). Планування, організація і проведення інспектування органами Державної аудиторської служби України. Систематизація й узагальнення матеріалів інспектування. Основні вимоги до акту ревізії та порядок його складання. Реалізація результатів інспектування: заходи щодо усунення виявлених порушень і недоліків та контроль виконання прийнятих рішень за матеріалами ревізій.</p>	2	1
6	<p>Тема 6. Основи судово-економічної експертизи</p> <p>Поняття про судові експертизи, експертні дослідження та їх</p>	2	0,5

	нормативно-правове регулювання. Організація судової експертизи в Україні. Процес судово-економічної експертизи та його стадії.		
7	Тема 7. Незалежний економічний контроль (аудит) в Україні: сутність, методика і організація Зміст, завдання і функції аудиту. Організація аудиторської діяльності в Україні та її правове регулювання. Права, обов'язки і відповідальність аудиторів. Основні аспекти проведення аудиторської перевірки діяльності підприємства.	2	1
8	Тема 8. Внутрішній економічний контроль Система внутрішнього контролю та її складові елементи. Особливості діяльності органів державного внутрішнього фінансового контролю, їх завдання і функції. Організація і проведення внутрішнього аудиту на підприємстві.	2	0,5
9	Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації Економічний контроль у країнах світового співтовариства. Характеристика повноважень світових організацій економічного контролю. Проблеми та перспективи розвитку економічного контролю в Україні в умовах діджиталізації.	2	1
Усього годин		18	6

3.2. Практичні заняття

№	Тема заняття	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Сутність та роль економічного контролю у сучасних умовах господарювання	4	0,5
2	Тема 2. Система економічного контролю, її правові основи, види і форми економічного контролю	4	0,5
3	Тема 3. Методи і методичні прийоми економічного контролю	4	0,5
4	Тема 4. Організаційні положення економічного контролю. Органи державного фінансового контролю в Україні	4	0,5
5	Тема 5. Особливості організації і проведення інспектування фінансово-господарської діяльності підприємства	4	1
6	Тема 6. Основи судово-економічної експертизи	4	0,5
7	Тема 7. Незалежний економічний контроль (аудит) в Україні: сутність, методика і організація	4	1
8	Тема 8. Внутрішній економічний контроль	4	0,5
9	Тема 9. Сучасний стан і перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації	4	1
Усього годин		36	6

3.3. Самостійна робота

№	Види робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять	27	6
2	опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	20	77
3	виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань		
4	виконання курсових робіт		
5	підготовка та складання заліку, презентацій, тестування	34	40
Усього годин		81	123

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль (залік)	Разом з дисципліною
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота				
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота			
15	20		20	20		25	100
№ лекції	Вид робіт	Бал	№ лекції	Вид робіт	Бал	За кожних три бали семестрової оцінки студент отримує 1 бал підсумкової семестрової оцінки автоматично	
Лекція № 1-4	Практичне заняття №1	2	Лекція № 5-9	Практичне заняття №10	2		
	Практичне заняття №2	2		Практичне заняття №11	2		
	Практичне заняття №3	2		Практичне заняття №12	2		
	Практичне заняття №4	2		Практичне заняття №13	2		
	Практичне заняття №5	2		Практичне заняття №14	2		
	Практичне заняття №6	2		Практичне заняття №15	2		
	Практичне заняття №7	2		Практичне заняття №16	2		
	Практичне заняття №8	3		Практичне заняття №17	3		
	Практичне заняття №9	3		Практичне заняття №18	3		

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 72 с.

2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 44 с.

3. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни «Основи економічного контролю» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх форм навчання за освітньо-професійною програмою «Діджитал-облік та консалтинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» /О. І. Краузе – Тернопіль: ТНТУ ім. І.Пулля, 2024. – 36 с.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.93 № 2939-ХІІ (в редакції Закону № 5463-VI від 16.10.2012).
2. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та План заходів щодо її реалізації на період до 2017 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 № 1347-р (у редакції розпорядження Уряду від 23.12.2009 № 1601-р).
3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII.
4. Інструкція з організації та здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві економіки України, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Мінекономіки від 11 квітня 2023 р. № 2035.
5. Державний фінансовий контроль: навчальний посібник у схемах і таблицях /Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 275 с.
6. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.

Допоміжна:

7. Атаманчук Н.І. Органи державного фінансового контролю в Україні: особливості правового забезпечення адміністративно-юрисдикційної діяльності. *Актуальні проблеми публічного права*. 2023. № 4. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/511>
8. Горлачук О.А. Теоретико-методологічні засади судової економічної експертизи. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2021. № 23. С. 300-310.
9. Дерей В.А. Види економічного контролю за діяльністю підприємств: аналіз і узагальнення поглядів на проблему. *Облік і фінанси АПК: освітній портал*. URL: <https://magazine.faa.org.ua/vidi-ekonomichnogo-kontrolyu-za-diyalnistyu-pidpriemstv-analiz-i-uzagalnennya-poglyadiv-na-problemu.html>
10. Здирко Н.Г., Фабіянська В.Ю. Функції обліку, аналізу та контролю в управлінні публічними закупівлями. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 22-35.
11. Краузе О.І. Дослідження конкурентоспроможності підприємства /Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки та маркетингу /за ред. д.е.н., доц. В.А. Фаловича. – Тернопіль: «Бескиди», 2020. – 179 с. (С. 77-86)
12. Краузе О.І. Маркетинговий аналіз конкурентоспроможності промислового підприємства /Нарощування фінансово-економічного потенціалу суб'єктів економічних відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем: монографія /за заг. ред. О. Панухник] Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2021. – С. 140-146.
13. Краузе О. Сучасний стан та перспективи розвитку економічного контролю в умовах діджиталізації / Розвиток соціально-економічних систем в геоелектронному просторі»: монографія /за ред. С. Співака. Тернопіль, ФОП Паляниця В. А., 2024. С. 49-83.
14. Краузе О.І., Піняк І.Л., Шпилик С.В. Маркетинговий стратегічний аналіз конкурентного потенціалу комерційного підприємства. *Галицький економічний вісник*. – № 3. 2022. С. 81-90. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1082>
15. Синькевич Н., Краузе О. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 2 (81). С. 7-15. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.02.007
16. Краузе О., Синькевич Н., Юрик Н. Економічний аналіз та контроль кризових явищ у діяльності підприємств. *Галицький економічний вісник*. 2024, № 1. С. 14-24. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1254>
17. Краузе О. Методи і методичні прийоми економічного контролю. *Розвиток соціально-економічних систем в геоелектронному просторі: Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Тернопіль, 22-23 травня, 2024 р.). Тернопіль, ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 85-86. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/45124>

18. Микулик Я.І. Методичні та організаційні підходи до системи внутрішнього контролю на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 17-18. С. 28-38.
19. Микулик Т.О., Микулик Я.І. Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. *Економічний простір*. 2021. № 165. URL: <http://prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/800>
20. Негода Ю. Шляхи удосконалення державного фінансового контролю в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1770>
21. Норд Г.Л., Фокін О.К. Взаємодія економічного аналізу та бухгалтерського обліку як основа зворотного зв'язку. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7242>
22. Сисоєва І. М., Добіжа Н. В. Особливості здійснення державного фінансового контролю в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 18. С. 11-18. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7597&i=1>
23. Хомутенко В.П. Теоретичні засади судово-економічної експертизи нецільового використання бюджетних коштів. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія Юридична*. 2022. № 33. С. 36-42.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- ЕНК (ID 6419) <https://dl.tntu.edu.ua/index.php>
23. Рахункова палата України. Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov>
 24. Державна аудиторська служба України. Режим доступу: <http://www.d>
 25. Аудиторська палата України. Режим доступу: <https://www.apu.gov>
 26. INTOSAI. Режим доступу: <http://www.intosai.org/>
 27. ISSAI. Режим доступу: http://www.issai.org/en_us/site-issai/ifpp

8. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

№	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки